

ANTRINIŲ METABOLITŲ NUSTATYMAS LINŲ KALIAUS KULTŪROJE IN VITRO IR RAPSŲ SĖKLOSE

I. Jonuškienė, S. Kuusienė, R. Šablinskas

Kauno technologijos universitetas, Radvilėnų g. 19, LT-3028 Kaunas, Lietuva

Kaunas University of Technology, Radvilenu st. 19, Kaunas, Lithuania

tel. 8-27 45 65 61 e-pastas: ilona99@usa.net

Santrauka. Ištirtos sąlygos linų (*Linum usitatissimum* L.) veislių 'Gregor' ir 'Mikael' kaliaus indukcijai, jo proliferacijai in vitro. Nustatyta, kad linų kaliaus indukcija intensyviausiai vyko tamsoje esant MS maitinamojoje terpėje sintetiniams auksinams 0,5 mg/l NAR ir 5,0 mg/l 2,4 –D. Linų kaliaus ląstelėse bei sėklose nustatytas antrinio metabolito – linamarino kiekis. Gauti rezultatai rodo, kad šis, antrinis, metabolitas kaupiasi linų kaliaus ląstelių kultūroje. Linamarino kaliaus ląstelių kultūroje yra 1,8 kartų mažiau negu linų sėklose. Rapsų (*Brassica napus* L.) sėklose 'Auksiai', 'Vasariai', 'Kauniai', 'Siauliai' antriniai metabolitai – gliukozinolatai nustatyti dujų chromatografijos metodu. Jų kiekis palygintas su rapsų veislės 'Sponsor' sėklomis. Ištirta, kad rapsų 'Kauniai' sėklose gliukozinolatų kiekis 4,05 kartų didesnis nei rapsų 'Sponsor' sėklose.

Raktažodžiai: kaliaus indukcija, sintetiniai auksinai, linamarinas, gliukozinolatai.